

De Omgevingswet: de Rijksoverheid doet mee bij vergunningverlening, toezicht en handhaving

Bij welke rijkspartij moet u zijn bij het verlenen van diverse vergunningen of bij samenwerking in het kader van toezicht en handhaving

[→ Verder](#)

Vergunningverlening onder de Omgevingswet - hoe gaat dat in z'n werk?

Met de Omgevingswet verandert de manier waarop vergunningsaanvragen worden behandeld. Zo is er meer en intensievere samenwerking tussen rijkspartijen nodig. Dit document beschrijft kort de rol van de verschillende partijen.

Wat verandert er op het gebied van vergunningen?

De Omgevingswet bundelt alle wetgeving en regels op het gebied van ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Burgers en ondernemers kunnen deze straks op één plek raadplegen: het digitale Omgevingsloket. Hier kunnen ze ook zien waar ze een vergunning voor nodig hebben, en deze direct aanvragen.

Als overheid krijgt u deze verzoeken digitaal binnen in uw eigen zaak- of vergunningensysteem. Hiervoor sluit u aan op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). U heeft in principe 8 weken om een aanvraag te beoordelen. Soms moet u daarvoor samenwerken met andere organisaties, zoals de Rijksoverheid. Rijkspartijen werken graag met u samen via de samenwerkingsruimte van het DSO. Maar wanneer moet u nu precies met welke partij samenwerken? Dat leest u in dit document.

Meer weten?

Dit document is bedoeld als hulpmiddel en geeft niet de volledige juridische situatie weer. Meer informatie over de wet- en regelgeving van de Omgevingswet vindt u op het Informatiepunt Leefomgeving (www.iplo.nl).

Dit document is een samenwerking tussen verschillende rijkspartijen

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Prorail

Rijkswaterstaat

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Ministerie van Economische zaken en Klimaat

Ministerie van Defensie

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Inspectie Leefomgeving en Transport

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland Biodiversiteit. Bosareaal.

Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties

Leeswijzer - hoe gebruikt u dit document?

Hoe is dit document opgebouwd? We beginnen met een overzichtsplaat van alle rijkspartijen. Kijkt u op een bepaalde partij, dan komt u op een pagina met alle informatie over die partij samengevat. Inclusief contactgegevens. Nog meer weten? Per rijkspartij is er een verdiepende pagina.

Klik in de overzichtsplaat op de rijkspartij waarover u meer wilt weten.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Terug naar de overzichtsplaat? Klik op de knop 'overzicht'.

← Overzicht

Voor verdiepende informatie over een rijkspartij, klikt u op deze knop.

→ Klik dan hier

→ Verder

Het gebruik van Samenwerkingsfunctionaliteit DSO-LV rijkspartijen

Inleiding

Als overheid kan de samenwerkingsfunctionaliteit (SWF) van het DSO gebruikt worden bij een samenwerking voor de Omgevingswet. Rijkspartijen hebben gezamenlijk een set afspraken gemaakt over het gebruik ervan.

De afspraken over het gebruik van de SWF zijn vastgelegd in deze infographic. Het doel is om hiermee duidelijkheid te verschaffen aan (lokale) overheden en adviesbureaus over de manier waarop rijkspartijen de SWF gebruiken. Meer informatie over de Samenwerkingsfunctionaliteit is te vinden op de website van IPLO:

[Samenwerken met de Samenwerkfunctionaliteit DSO | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Algemeen

Rijkspartijen gebruiken altijd de SWF voor het samenwerken aan (vooroverleg over) verzoeken.

Starten samenwerking

- Geef de samenwerking een uniek herkenbare titel.
- De omschrijving bevat beknopte informatie.
- Vul alle velden voor de contactpersoon in.
- Vul, indien beschikbaar, het verzoeknummer in.

Uitgenodigd worden door ketenpartners

- Wij sturen een ontvangstbevestiging van een samenwerking met contactgegevens via een actieverzoek.

Toevoegen en wijzigen van documenten

- Stuur zowel het verzoek.xml als het verzoek.pdf mee.
- Geef de documenten een uniek herkenbare beschrijving mee.

Gebruik van actieverzoeken

- Geef in het actieverzoek het gewenste resultaat aan..
- Gebruik, indien bekend, een uniek product- of dienstkenmerk.
- Gebruik voor elke vraag een nieuw actieverzoek.

Termijnen

- Rijkspartijen werken voor de reguliere procedure met maximale streeftermijnen.

Stoppen samenwerking

- Na het stoppen van een samenwerking wachten we minimaal 14 dagen met verwijderen van de samenwerking.

Gebruikte OIN nummers

Organisatie	OIN
BZK	00000001003214345000
Defensie	00000001008078452000
EZK	00000001003214369000
ILT	00000001851407742000
LNV	00000001858272854000
NVWA	00000001001932779000
Prorail	00000003301243590000
RCE	00000004000000080000
RDI	00000004000000010000
RVO	00000004000000006000
RWS	00000001821699180000

→ Verder

Een overzicht van de rijkspartijen

Bij welke rijkspartij moet u zijn voor uw vergunningverlening? Hieronder een overzicht van alle partijen. Klik op een partij voor meer informatie.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Met kennis en advies geven wij de toekomst een verleden

Buiten de bebouwde kom? Dan moet ook de provincie in de gelegenheid worden gesteld om te adviseren.

Rijksmonumentenactiviteit: archeologische monumenten

- Betrek ons bij vooroverleg
- Dien vergunningaanvragen in via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en adviesverzoeken via samenwerkingsruimte DSO
- RCE bevoegd gezag bij enkelvoudige aanvragen
- RCE heeft recht van advies en instemming bij meervoudige aanvragen
- RCE volgt beleidsregels bij beoordeling

Rijksmonumentenactiviteit: gebouwde en aangelegde monumenten

- Betrek ons bij vooroverleg over ingrijpende activiteiten
- Dien adviesverzoeken in via de samenwerkingsruimte DSO
- Gemeente is in principe bevoegd gezag voor vergunningverlening
- RCE adviseert bevoegd gezag over ingrijpende activiteiten:
  - gehele/ingrijpende gedeeltelijke sloop
  - ingrijpende wijzigingen met gevolgen als 1
  - reconstructie (belangrijk deel) monument
  - wijziging voor gebruiksverandering, ingrijpend voor monumentale waarde
  - verplaatsing (deel) monument

Contact
Algemene vragen aan de RCE? Bel met de Infodesk 033-421 7456 of gebruik het [contactformulier](#).

Ministerie van Economische zaken en Klimaat

Mijnbouw in Nederland

In heel Nederland

- Mijnbouw is op land en op zee.
- Winning van gas, olie, zout, geothermie (aardwarmte), grootschalige ondergrondse opslag (gas en CO₂)
- provincies zijn bevoegd gezag voor aardwarmte tot 500 meter diepte. EZK en SodM zijn bevoegd gezag vanaf 500 meter en dieper
- Meer weten over mijnbouw: raadpleeg de branchedocumenten die hier te vinden zijn of kijken op www.sodm.nl/sectoren.

Rolverdeling mijnbouw

EZK

- EZK verleent de vergunningen,
- is wetgever en beleidsmaker
- vergunningverlener voor mijnbouw- en omgevingswet*

* voor geothermie kan ook de gemeente bevoegd gezag zijn voor vergunningverlening en toezicht. Neem hiervoor contact op met SodM of EZK.

SodM

- SodM is de onafhankelijke toezicht-houder voor mijnbouw, omgevingswet, arbeidsomstandigheden en kernenergie-wet bij mijnbouwbedrijven.
- adviseur voor EZK voor mijnbouw- en omgevingsvergunningen
- gevraagd en ongevraagd adviseur voor EZK

Contact
EZK: Kijk op mijnbouwvergunningen.nl voor meer informatie of stuur voor vragen een mail naar mijnbouwvergunningen@minezk.nl.

SodM: Kijk op sodm.nl/contact bel op werkdagen naar 070 379 8400, of mail naar overheidsvragen@sodm.nl.

Inspectie Leefomgeving en Transport

ILenT Veiligheid, duurzaamheid en vertrouwen in de leefomgeving

Initiatief met mogelijke betrokkenheid ILenT? Betrek ons graag zo vroeg mogelijk in de verkenningfase

Adviseur

- Voor BRZO OD's en Complexe Bedrijven
- Luchthavenindingsbesluit

Thema's

- Transport Infrastructuur
- Milieu
- Wonen

Bevoegd gezag

- Voor eigen werken RWS, Hoogwaterveiligheid
- Defensierterreinen
- Bijzonder spoor beperkingengebied
- Buisleidingen aardolieproducten en gevaarlijke stoffen
- Bodemkwaliteit

Contact
KCC ILenT (ook voor spoed): 088 - 489 00 00 of kijk op www.ilent.nl/contact

Prorail

Verbindt, Verbetert, Verduurzaamt

Spoor anders dan het hoofdspoor? Neem voor bijzonder spoor contact op met de ILenT, voor lokaal spoor met de vervoersregio.

Binnen beperkingengebied van het hoofdspoor

ProRail verleent namens de minister van IenW vergunningen en/of advies met instemming bij activiteiten beperkingengebied hoofdspoor:

- op talud ca. 6m
- binnen maaiveld: ca. 11m,
- viaducten en tunnels ca. 30m
- in havengebied 3m
- voor Betuweroute en HSL zijn uitzonderingen

Buiten beperkingengebied

Graag overleg bij activiteiten die invloed kunnen hebben op het hoofdspoor:

- plaatsen van kranen
- heien
- elektromagnetische interferentie
- grondwater onttrekkingen

Deze werkzaamheden kunnen ook op grotere afstand van het spoor invloed hebben(!)

Vooroverleg

Wij worden graag betrokken bij complexe werken in nabijheid van het hoofdspoor, zoals plaatsen van kranen, heien, elektromagnetische interferentie, grondwater onttrekkingen of hoogbouw dicht bij het hoofdspoor.

Contact
Via de centrale of onze regio's: www.prorail.nl/samenwerken/vergunningen-aanvragen
Centrale: 088-231 3000 - 7104
Zwolle: 088-231 5000 Rotterdam: 088-231 4800
Amsterdam: 088-231 2000 Eindhoven: 088-231 4000

Ministerie van Defensie

Ruimte voor Defensie, om te beschermen wat ons dierbaar is

Initiatief dat Defensie mogelijk raakt? Wij doen mee aan vooroverleg!

Bevoegd gezag en adviseur beperkingengebied

- Bevoegd gezag voor initiatieven binnen beperkingengebied militaire luchthavens
- Adviseur voor initiatieven binnen beperkingengebied radarverstoringen

Buiten beperkingengebied betrokkenheid gewenst bij

- Visievorming en planvorming
- Energietransitie, recreatie, wonen, windparken
- Overige initiatieven die mogelijk Defensie belang raken

Initiatiefnemer

- Wij betrekken onze omgeving
- Wij delen vroegtijdig relevante informatie
- Wij organiseren waar mogelijk actief participatie
- Wij stellen ons proactief op, tonen eigenaarschap en zijn aanspreekbaar

Contact
Vergunningen of advies beperkingengebied: contact.vergunningen@mindef.nl
Visie- en planvorming: Postbus.RVB.Omgevingsmanagement@rijksoverheid.nl

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Biodiversiteit. Bosareaal. Belangrijk voor ons allemaal

Meervoudig initiatief? De provincie doet mee aan vooroverleg!

In heel Nederland!

- RVO opereert in heel NL, maar natuur ligt in de meeste gevallen bij de provincie.
- In bijzondere gevallen kom je bij RVO terecht.
- Exacte gebieden zijn te achterhalen via DSO

Bevoegdheid Provincie (Artikel 4.6 Ob en 11.113 Bal)

- Projecten van regionaal belang
- Aanvragen van burgers en bedrijven
- Ligging (meestal) buiten een beperkingengebied van een Rijkspartner

RVO (Artikel 4.12 Ob en 11.114 Bal)

Check 4.12 Ob voor de projecten nationaal belang die onder bevoegdheid RVO vallen. Projecten van Nat belang kunnen ook bij de provincie liggen

- Beheer en onderhoud van houtopstanden onder hoogspanningsverbindingen
- Geothermie dieper dan 500 m

Flora- en fauna activiteiten & Vellen houtopstanden

- Advies met instemming Natuur nodig?
- Vragen over projecten van nationaal belang?

Contact
U kunt op onze website [Omgevingswet \(vo.nl\)](http://Omgevingswet(vo.nl)) meer informatie vinden. U kunt ons ook bellen op werkdagen van 08:30 tot 17:00 uur op: 088 042 42 42 of stel uw vraag via ons [contactformulier](#).

Rijkswaterstaat

Schoon water, droge voeten & vlot en veilig (scheepvaart) verkeer

Groot initiatief? Wij doen mee aan vooroverleg!

Buiten beperkingen gebied

- Informeel RWS over alle activiteiten die in potentie een effect kunnen hebben op de netwerken (rijkswegen, -vaarwegen en -wateren). Denk aan plannen voor een nieuwe woonwijk of een groot winkelcentrum met als gevolg meer verkeer.
- Denk ook aan activiteiten langs een vaarweg die het zicht van schippers kunnen hinderen.

Binnen beperkingen gebied

- Stuur de (concept)aanvraag in via de samenwerkingsfunctionaliteit en geef uw contactgegevens.
- RWS zorgt dat vergunningverleners onderling contact opnemen.
- De meeste samenloopgevallen zullen eenvoudig afgehandeld worden.

Contact
Algemene vragen aan RWS: bel de landelijke informatielijn 0800-8002 of gebruik het [contactformulier](#).

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Belangrijk voor ons allemaal! Een gezonde leefomgeving van mens en dier, met bevordering van de biodiversiteit en waterkwaliteit.

Mest

Emissiearme toepassing van mest, gezonde bodem en natuur en het toepassen van vanggewassen en de regels voor herinzaai van graslanden.

Natuur

Flora- en fauna-activiteiten en handelingen met beschermde en invasieve planten en dieren en de houtverordening.

Gewasbescherming

Emissiearme toepassing van gewasbeschermingsmiddelen.

Initiatief met mogelijke betrokkenheid NVWA? Betrek ons zo vroeg mogelijk.

Contact
KCC NVWA bereikbaar via 0900-03 88 of nvwa.nl/contact

Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties

Samenwerken met u en rijkspartijen aan een duurzame leefomgeving

Initiatief met mogelijke betrokkenheid BZK? Betrek ons graag zo vroeg mogelijk in de verkenningfase.

Adviseur met instemming

- Voorgenomen afwijken van nieuwbouweisen BBL
- Maatwerkvoorschrift in het kader van afwijken van het BBL als geen vergunning vereist is

Bevoegd gezag

- Omgevingsplanactiviteiten van nationaal belang
- Betrokkenheid van twee of meer rijkspartijen als bevoegd gezag of adviseur met instemming

Contact
Vergunningverlening: 0800-nnnn of Webpagina BZK

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Naturazoo gebied

Activiteiten in of in de buurt van een Natura 2000-gebied? Kijk op Natura2000.nl voor overzicht Aanwijzingsbesluiten

Natura 2000- activiteit Bevoegd gezag

Bent u:

- Bewindspersoon bij het Rijk?
- Gedeputeerde Staten?
- Dagelijks bestuur Waterschap?
- Anders?

Kijk in Hoofdstuk 4 Omgevingsbesluit

Enkelvoudige of meervoudige aanvraag?

- Advies met instemming?
- Participatie?
- Vooroverleg met initiatiefnemer?
- Samenwerking bevoegd gezagen?

Wel of geen vergunning nodig?

- Art 5.1 Omgevingswet
- Omgevingsplan
- Omgevingsverordening
- Beheerplan
- Passende beoordeling
- DSO Vergunningcheck
- DSO Aanvragen

Is aan specifieke zorgplicht voldaan? BAL art 11.6

Contact
Ministerie van LNV / Team Natuurvergunningen
Postbus 20401
2594AC Den Haag
070-3798911
wetnatuurbescherming@minlnv.nl

Met kennis en advies geven wij de toekomst een verleden

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

← Overzicht

Rijksmonumentenactiviteit: gebouwde en aangelegde monumenten

- Betrek ons bij vooroverleg over *ingrijpende* activiteiten
- Dien adviesverzoeken in via de samenwerkingsruimte DSO
- Gemeente is in principe bevoegd gezag voor vergunningverlening
- RCE adviseert bevoegd gezag over *ingrijpende* activiteiten:
  1. gehele/ingrijpende gedeeltelijke sloop
  2. ingrijpende wijzigingen met gevolgen als 1
  3. reconstructie (belangrijk deel) monument
  4. wijziging voor gebruiksverandering, ingrijpend voor monumentale waarde
  5. verplaatsing (deel) monument

Foto: RCE, fotograaf Siebe Swart

Rijksmonumentenactiviteit: archeologische monumenten

- Betrek ons bij vooroverleg
- Dien vergunningaanvragen in via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en adviesverzoeken via samenwerkingsruimte DSO
- RCE bevoegd gezag bij *enkelvoudige* aanvragen
- RCE heeft recht van advies en instemming bij *meervoudige* aanvragen
- RCE volgt beleidsregels bij beoordeling

Buiten de bebouwde kom?
Dan moet ook de provincie in de gelegenheid worden gesteld om te adviseren.

Contact

Algemene vragen aan de RCE?
Bel met de Infodesk 033-421 7456
of gebruik het [contactformulier](#).

Meer informatie over dit onderwerp?

➔ [Klik dan hier](#)

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) voert namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wet- en regelgeving en beleid uit, geeft advies en ontwikkelt kennis. Samen met anderen is de RCE verantwoordelijk voor de zorg van het Nederlandse cultureel erfgoed boven de grond, in de grond, onder water en in musea. Daaronder valt ook het cultureel erfgoed in onze fysieke leefomgeving.

Organisatie als ketenpartner in de vergunningverlening

Rijksmonumenten

Rijksmonumenten zijn monumenten en archeologische monumenten die volgens de Erfgoedwet in het rijksmonumentenregister (<https://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl/>) staan ingeschreven. De regels over de rijksmonumentenactiviteit en over cultureel erfgoed staan in de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit (Ob), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), de Omgevingsregeling en in het overgangsrecht van de Invoeringswet Omgevingswet en het Invoeringsbesluit Omgevingswet (waaronder de bruidsschat).

Definitie rijksmonumentactiviteit

De Omgevingswet definieert een rijksmonumentenactiviteit als volgt:

een activiteit inhoudende het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een rijksmonument of een voorbeschermde rijksmonument of het herstellen of gebruiken daarvan waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.

Voorbeschermde rijksmonumenten zijn monumenten of archeologische monumenten die nog niet in het rijksmonumentenregister staan ingeschreven, maar waarvoor de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) het ontwerpbesluit tot aanwijzing als rijksmonument al wel naar de eigenaar heeft gestuurd.

De rijksmonumentenactiviteit is vergunningplichtig op grond van de Omgevingswet. Dat staat in artikel 5.1 lid 1 onder b van de Omgevingswet

Ook andere activiteiten kunnen van invloed zijn op een rijksmonument

Ook voor andere activiteiten dan de rijksmonumentenactiviteit die invloed kunnen hebben op een rijksmonument gelden er regels. Het gaat dan bijvoorbeeld om de algemene regels in hoofdstuk 13 van het Bal. Een voorbeeld: door bouwen in de buurt van een rijksmonument kan schade ontstaan aan het rijksmonument, bijvoorbeeld door verzakking. Op grond van artikel 13.12 Bal is het verboden om een (voorbeschermde) rijksmonument te beschadigen of te vernielen. En artikel 13.7 Bal bevat de specifieke zorgplicht om beschadiging en vernieling te voorkomen. Deze regels gelden dus bijvoorbeeld ook voor zo'n bouwactiviteit.

Vergunningverlening rijksmonumenten

Welke bestuursorganen bevoegd gezag zijn en welke adviseur, staat in hoofdstuk 4 van het Omgevingsbesluit (Ob).

Vergunningverlening voor archeologische rijksmonumenten

Onder de Omgevingswet zijn in principe gemeenten bevoegd gezag voor vergunningverlening voor een archeologische rijksmonumentenactiviteit bij zogenoemde meervoudige aanvragen. Dus bijvoorbeeld in combinatie met een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit of een omgevingsplanactiviteit. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft dan recht van advies en instemming over de archeologische rijksmonumentenactiviteit (artikel 4.32 Ob). In de praktijk is dit de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). De minister van OCW (voor deze de RCE) blijft bevoegd gezag bij enkelvoudige aanvragen, dus voor alléén een archeologische rijksmonumentenactiviteit.

Vergunningverlening voor gebouwde of aangelegde rijksmonumenten

De gemeente blijft onder de Omgevingswet in principe bevoegd gezag voor vergunningverlening. Net als voorheen is in sommige gevallen een minister bevoegd gezag. Bijvoorbeeld de minister van Infrastructuur en Waterstaat in geval van bepaalde militaire terreinen en terreinen met een militair object (artikel 4.11 aanhef en onder b onder 3° onder ii Ob) waar zich een rijksmonument bevindt. In zo'n geval adviseert de gemeente deze minister.

Net als voorheen moet de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), namens minister van OCW, gevraagd worden te adviseren over een ingrijpende activiteit met betrekking tot een gebouwde of aangelegde rijksmonument. Ingrijpende activiteiten zijn: sloop (geheel afbreken of ingrijpend gedeeltelijk afbreken), ingrijpende wijziging met hiermee vergelijkbare gevolgen, reconstructie, wijziging voor gebruiksverandering met ingrijpende gevolgen, en (gedeeltelijke) verplaatsing (artikel 4.32 Ob).

Ook de provincie moet in de gelegenheid worden gesteld te adviseren over deze ingrijpende rijksmonumentenactiviteiten, als het monument buiten de bebouwde kom ligt (artikel 4.25 aanhef en onder h Ob).

Dit moet je weten over Leges

Voor rijksmonumentenactiviteiten met betrekking tot archeologische rijksmonumenten en voor beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot militaire luchthavens waarvoor een minister bevoegd gezag is, geldt een uitzondering op legesheffing. Dat was ook al het geval onder het voorgaande omgevingsrecht. De reden daarvoor is dat het heffen van leges voor deze activiteiten de belastingbetaler meer geld zou kosten dan wanneer geen leges geheven worden. Het bevoegd gezag voor deze activiteiten ontvangt een laag aantal aanvragen per jaar en zou voor deze beperkte inkomstenbron naar verwachting hoge kosten moeten maken, zoals de kosten voor monitoring van de inkomsten en voor mogelijke bezwaar- en beroepsprocedures tegen de legesbeschikking. Een groot deel van de kosten staat in een te ver verwijderd verband van de aanvraag om te kunnen verdisconteren in de tarieven. Ook onder de Omgevingswet verwachten deze ministers een laag aantal aanvragen per jaar. De Ministers van Defensie en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heffen daarom geen leges.

Zo kom je met ons in contact

<https://www.cultureelerfgoed.nl/contact>

Verdere verdieping (links):

Erfgoed en de Omgevingswet:
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/omgevingswet>
<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/thema/erfgoed/>

Huidige werkwijze vergunningverlening bij rijksmonumenten:
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/omgevingsvergunning>
<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/monumentenvergunning>

Bij deze situaties worden wij graag betrokken

- Vroegtijdig betrokken bij ruimtelijke ontwikkelingen die in een later stadium tevens van invloed zijn op een rijksmonument (gebouwd, aangelegd of archeologisch).
- De RCE adviseert niet op omgevingsvergunningaanvragen voor activiteiten met betrekking tot beschermde stads- of dorpsgezichten, tenzij de gemeente hier om vraagt.

Bij deze onderwerpen moeten wij betrokken worden

- Bevoegd gezag voor enkelvoudige aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch rijksmonument
- Advies en instemming bij meervoudige aanvragen voor onder meer een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch rijksmonument
- Advies aan bevoegd gezag over rijksmonumentenactiviteiten met betrekking tot gebouwde en aangelegde rijksmonumenten bij ingrijpende gevallen

Dit vinden wij belangrijk

- Wij worden graag betrokken bij het vooroverleg.
- Wij voeren graag overleg met de gemeente zodra een omgevingsvergunningaanvraag met betrekking tot een archeologisch rijksmonument is ingediend.

ILT Veiligheid, vertrouwen en duurzaamheid in leefomgeving en transport

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

← Overzicht

Bevoegd gezag

- Voor eigen werken RWS, Hoogwaterveiligheid
- Aangewezen defensierreinen
- Bijzonder spoor beperkingengebied
- Buisleidingen aardolieproducten en gevaarlijke stoffen
- Bodemkwaliteit

Adviseur

- Voor BRZO-Omgevingsdiensten en Complexe en Risicovolle Bedrijven

Thema's

- Transport Infrastructuur
- Milieu
- Wonen

Initiatief met mogelijke betrokkenheid ILT? Betrek ons in de verkenningsfase bij speciale initiatieven

Contact

KCC ILT (ook voor spoed):
088 - 489 00 00
www.ilent.nl/contact

Meer informatie over dit onderwerp?

➔ [Klik dan hier](#)

ILT als vergunningadviseur

De Omgevingswet regelt de omgevingsvergunning voor bedrijven. Dit is één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft een wettelijke adviestaak naar het bevoegd gezag bij de vergunningverlening aan grote bedrijven op grond van bijlage III bij artikel 4.34 Omgevingsbesluit. Hiermee beoordeelt de ILT of de omgevingsvergunning voldoet aan nationale en Europese regelgeving. Zo nodig worden interventies gepleegd om de vergunning te verbeteren.

Bij deze onderwerpen willen wij betrokken worden

De adviestaak is vooral gericht op correcte implementatie van de Best Bestaande Technieken (BBT). Inhoudelijk gaat het om de volgende prioritaire stoffen of thema's:

- Luchtemissies en luchtkwaliteit toegespitst op SO₂, NO_x, stofemissies en zeer zorgwekkende stoffen (ZZS);
- IPPC, met als hoofdvragen of vergunningen voldoen aan IPPC/ BREF en of er sprake is van BBT en milieuzorg;
- Externe veiligheid met vooral aandacht voor de kwaliteit van kwantitatieve risicoanalyses, toetsing aan BEVI, PGS 9, 12, 15, 19 of 29;
- Afval, toepassen van het LAP (minimum standaard), mengen en gescheiden houden, het acceptatie- en verwerkingsbeleid, de administratieve organisatie en interne controle en ZZS in afval.
- Aanvragen met groot maatschappelijk belang of innovatief karakter zoals bij nieuwe initiatieven op het gebied van circulaire economie of energie transitie.

Dit vinden wij belangrijk

In haar advies legt de ILT een zwaar accent op de naleving van Europese en Nederlandse regels voor enerzijds (nationale) luchtkwaliteitsdoelen en emissieplafonds en anderzijds externe veiligheid en afval. Hierbij wordt vooral getoetst of de 'best bestaande technieken' (BBT) op een correcte wijze worden toegepast.

Bij deze onderwerpen moeten wij betrokken worden

De wet geeft aan voor welke categorieën van bedrijven de adviestaak geldt (Bijlage III bij artikel 4.34 Omgevingsbesluit). In de praktijk gaat het in Nederland om circa 700 grote bedrijven in onder meer de energiebranche, de chemische industrie, de basismetalen, de raffinaderijen, de cementindustrie en de eindverwerkers van afval. Het gaat om de inrichtingen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het merendeel van de nationale industriële emissies naar het milieu, en waar een eventueel incident grote nadelige gevolgen voor hun omgeving kan hebben (externe veiligheid).

Dit moet je verder over ons weten

Bij vergunningprocedures van bedrijven die landelijk het meest bijdragen aan de bedrijfsmatige emissie van prioritaire stoffen wil de ILT in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken worden; de proactieve aanpak. Ten gunste van de efficiency wil de ILT al bij de aanvraag of de conceptbeschikking haar oordeel kunnen geven. Als de ILT in het begin van de vergunningprocedure bekend is, kan het bedrijf daar bij zijn aanvraag en het bevoegd gezag bij zijn ontwerpbeschikking rekening mee houden. Bovendien kan met deze kennis een eventueel formeel advies van de ILT voorkomen worden en loopt de vergunningprocedure geen onnodige vertraging op. Bij de overige vergunningprocedures hanteert de ILT meestal de reactieve aanpak. Bij deze aanpak wordt zo nodig gereageerd op de ontwerpbeschikking in combinatie met de aanvraag door middel van een advies (zienswijze). Zo nodig wordt dit gevolgd door een bezwaar en beroep.

Biodiversiteit. Bosareaal. Belangrijk voor ons allemaal.

Natuur: wanneer de provincie betrekken

Provincies

← Overzicht

In heel Nederland!

- Natuur ligt in de meeste gevallen bij de provincie.
- In bijzondere gevallen kom je bij RVO terecht.
- Kijk voor exacte gebieden op Omgevingsloket - Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl).

Meervoudig initiatief?

De provincie doet mee aan vooroverleg!

Bevoegdheid Provincie

- Aanvragen van burgers en bedrijven
- Ligging (meestal) buiten een beperkingengebied van een Rijkspartner

Artikel 4.6 Ob
en 11.113 Bal

Flora- en fauna activiteiten & Vellen houtopstanden

Advies met instemming Natuur nodig?

Vragen over projecten van nationaal belang?

Artikel 4.12 Ob
en 11.114 Bal

RVO: Binnen beperkingen gebied Rijk

- Project van nationaal belang of handeling heeft een relatie met een nationaal belang.
- Check 4.12 Ob voor de projecten van nationaal belang die onder bevoegdheid van de RVO vallen. Projecten van nationaal belang kunnen ook bij de provincie liggen.
- Ligging (meestal) binnen een beperkingengebied van een Rijkspartner.

Beheer en onderhoud van houtopstanden onder hoogspannings verbindingen (nieuw onder de Omgevingswet)

Geothermie dieper dan 500 m (nieuw onder de Omgevingswet)

Meervoudig initiatief of complex project van nationaal belang? RVO doet mee aan vooroverleg!

Contact

Kijk op de website van de betreffende provincie voor contactgegevens

Meer informatie over dit onderwerp?

➔ **Klik dan hier**

Biodiversiteit. Bosareaal. Belangrijk voor ons allemaal.

Natuur: wanneer de RVO betrekken

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

← Overzicht

In heel Nederland!

- RVO opereert in heel Nederland, maar in de meeste gevallen ligt de verantwoordelijkheid voor natuur bij de provincie
- In bijzondere gevallen kom je bij RVO terecht.
- Kijk voor exacte gebieden op [Omgevingsloket - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#).

Twijfelt u?

Neem in dat geval eerst contact op met uw [provincie](#) voor advies.

Contact

U kunt op onze website [Omgevingswet \(rvo.nl\)](#) meer informatie vinden. U kunt ons ook bellen op werkdagen van 08:30 tot 17:00 uur op: 088 042 42 42 Of stel uw vraag via ons [contactformulier](#).

Flora- en fauna activiteiten & Vellen houtopstanden

Advies met instemming Natuur nodig? Instemming flora en fauna activiteit of vellen houtopstanden

Vragen over projecten van nationaal belang?

Artikel 4.12 Ob en 11.114 Bal

RVO: Binnen beperkingen gebied Rijk

- Project van nationaal belang of handeling heeft een relatie met een nationaal belang.
- Check 4.12 Ob voor de projecten van nationaal belang die onder bevoegdheid van de RVO vallen. Projecten van nationaal belang kunnen ook bij de provincie liggen.
- Ligging (meestal) binnen een beperkingengebied van een Rijkspartner.

Beheer en onderhoud van houtopstanden onder hoogspannings verbindingen (nieuw onder de Omgevingswet)

Geothermie dieper dan 500 m (nieuw onder de Omgevingswet)

Meervoudig initiatief of complex project van nationaal belang? RVO doet mee aan vooroverleg!.

Meer informatie over dit onderwerp?

➔ [Klik dan hier](#)

RVO als vergunningsverlener

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. RVO werkt in binnen- en buitenland samen met onder andere overheden, ambassades, maatschappelijke organisaties, kennis- en financiële instellingen. RVO stelt de dienstverlening aan de klant centraal.

RVO geeft in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (LNV) en voor zover zij daartoe bevoegd is, vergunningen af en behandelt meldingen voor activiteiten die de natuur betreffen (uitgezonderd Naturazoo activiteiten).

Bij deze onderwerpen willen wij betrokken worden

RvO verzoekt (mits medebevoegd) om een vooroverleg met aanvragers voorafgaand aan een flora en fauna activiteit. Dit geldt mede in het geval van de voortoets fase als er nog geen nader onderzoek is uitgevoerd.

Dit vinden wij belangrijk

Klantbeloftes zowel voor onze klanten als de regio's, gemeentes, provincies en waterschappen (mits RVO medebevoegd is):

- U kunt altijd in contact komen met de juiste persoon;
- Wij helpen u verder (en we helpen u keuzes maken);
- Vooroverleg;
- Meedenken over het doen van enkelvoudige of meervoudige aanvragen;
- Advisering bij bevoegdheidsvraagstukken;
- Adviseren over volledigheid van de aanvraag en alle aspecten en stadia daarvan;
- Goed gemotiveerde en tijdige besluiten en duidelijke planning.

Bij deze onderwerpen moeten wij betrokken worden

Voor een flora- en fauna activiteit of Vellen houtopstanden activiteit van nationaal belang als bedoeld in artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit is Onze Minister van LNV het bevoegd gezag van:

- Omgevingsvergunningen flora- en fauna activiteiten en Naturazoo activiteiten;
- Meldingen vellen houtopstanden;
- Goedkeuring van gedragscodes;
- Meervoudige aanvragen voor uitsluitend natuuraspecten.

Voor activiteiten waarvoor LNV geen bevoegd gezag is, vindt de behandeling van de aanvraag plaats door GS van de provincie waar de activiteit (voor het grootste deel) plaatsvindt.

Dit moet je verder over ons weten

RVO voert ook de volgende regelingen (mits RVO medebevoegd is) uit die worden genoemd in de Omgevingswet:

- Beheer en schadebestrijding;
- Valkeniersakte;
- Invasieve Uitheemse Soorten;
- Biologische bestrijders;
- Onderzoek;
- Opvang;
- Bezitsontheffingen;
- Prepareren/merktekens; en
- Uitzetten van planten of dieren.

Samenwerken met u en Rijkspartijen aan een duurzame leefomgeving

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

← Overzicht

BZK als Bevoegd gezag

- Omgevingsplanactiviteiten van nationaal belang
- Betrokkenheid van twee of meer rijkspartijen als bevoegd gezag of adviseur met instemming

BZK als Adviseur met instemming

- Voorgenomen afwijkingen van nieuwbouweisen Bbl
- Maatwerkvoorschrift in het kader van afwijken van het Bbl als geen vergunning vereist is

Initiatief met mogelijke betrokkenheid BZK? Betrek ons graag zo vroeg mogelijk in de verkenningsfase

Contact

Vergunningsverlening
[Webpagina BZK](#)

**Meer informatie over
dit onderwerp?**

➔ [Klik dan hier](#)

BZK als vergunningsverlener

De Omgevingswet maakt onderscheid tussen wateractiviteiten en andere (omgevings)activiteiten. De Minister van BZK is in een aantal situaties bevoegd gezag voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor andere (omgevings)activiteiten. De Minister van BZK is in beginsel **géén bevoegd gezag voor wateractiviteiten**

De Minister van BZK is bevoegd gezag voor:

1. enkelvoudige en meervoudige aanvragen om een omgevingsvergunning als een aanvraag betrekking heeft op een of meer **omgevingsplanactiviteiten van nationaal belang**
2. meervoudige aanvragen met magneetactiviteiten als een aanvraag betrekking heeft op een of meer magneetactiviteiten van de **Minister van EZK in combinatie met** een of meer magneetactiviteiten van de **Minister van IenW**.
3. **meervoudige aanvragen zonder magneetactiviteiten** als een aanvraag betrekking heeft op:
  - **combinatie van activiteiten** (geen magneetactiviteiten) waarvoor bij een enkelvoudige aanvraag **meer dan één minister als bevoegd gezag** is aangewezen. Als de betreffende aanvraag ook een of meer activiteiten bevat waarvoor bij een enkelvoudige aanvraag GS en/of het dagelijks bestuur van een vervoerregio als bevoegd gezag is aangewezen, dan beslist de Minister van BZK ook over deze activiteiten.
  - **combinatie van activiteiten** (geen magneetactiviteiten) waarvoor bij een enkelvoudige aanvraag **de Minister van OCW als bevoegd gezag** is aangewezen samen met een of meer activiteiten **waarvoor GS en/of het dagelijks bestuur van een vervoerregio** bij een enkelvoudige aanvraag als bevoegd gezag is aangewezen.

Bij deze onderwerpen willen wij betrokken worden

Als nog niet duidelijk is welk bestuursorgaan bevoegd gezag is maar als BZK op grond van bovengenoemde situaties mogelijk wel een rol vervult (of lijkt te gaan vervullen) dan willen wij zo snel mogelijk bij de verkenning (het vooroverleg) of de aanvraag betrokken worden. Samen met de andere betrokken bestuursorganen kunnen we dan bepalen wie het bevoegd gezag is en welke bestuursorganen een (mogelijke) rol vervullen met instemmingsbevoegdheid of als adviseur.

Dit vinden wij belangrijk

Voor BZK is het verlenen van omgevingsvergunningen een nieuwe activiteit. Gelet op de situaties waarin BZK bevoegd gezag is, zal het gaan om complexere aanvragen waarbij meerdere andere bestuursorganen instemmingsbevoegdheid hebben en/ of om advies moet worden gevraagd. Het zal dan met name gaan om andere ministeries en mogelijk ook provincies en vervoersregio's. (Alleen) in het geval van een omgevingsplan-activiteit van nationaal belang (de enige magneetactiviteit van BZK) kunnen ook gemeenten instemmingsbevoegdheid of een rol als adviseur hebben. Door de complexere aard zal veelal voorafgaand aan de formele vergunningaanvraag een verkenning van het initiatief (vooroverleg) geïnitieerd worden. Als BZK bevoegd gezag is (of lijkt te worden) en het verzoek tot verkennen van het initiatief is ingediend bij een ander bestuursorgaan, dan is het voor BZK van belang dat wij zo snel mogelijk bij de verkenning worden betrokken zodat wij samen met de andere betrokken bestuursorganen kunnen bepalen wie het bevoegd gezag is en welke bestuursorganen een (mogelijke) rol vervullen met instemmingsbevoegdheid of als adviseur.

BZK is naast bevoegd gezag voor het verlenen van omgevingsvergunningen ook stelselverantwoordelijke voor de Omgevingswet. BZK hecht daarmee veel waarde aan het tijdig en correct afhandelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen door het juiste bevoegd gezag in nauwe samenwerking met de andere betrokken bestuursorganen.

Bij deze onderwerpen moeten wij betrokken worden

De Minister van BZK moet om instemming gevraagd worden bij:

1. een aanvraag om een bouwactiviteit waarbij het voornemen bestaat om bij de beslissing op de aanvraag af te wijken van de nieuwbouweisen van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl);
2. vraag om een maatwerkvoorschrift om af te wijken van een regel van het Bbl als geen omgevingsvergunning is vereist voor de bouwactiviteit

Contact

EZK: Zie mijnbouwvergunningen.nl voor meer informatie of stuur voor vragen een mail naar mijnbouwvergunningen@minezk.nl

Contact

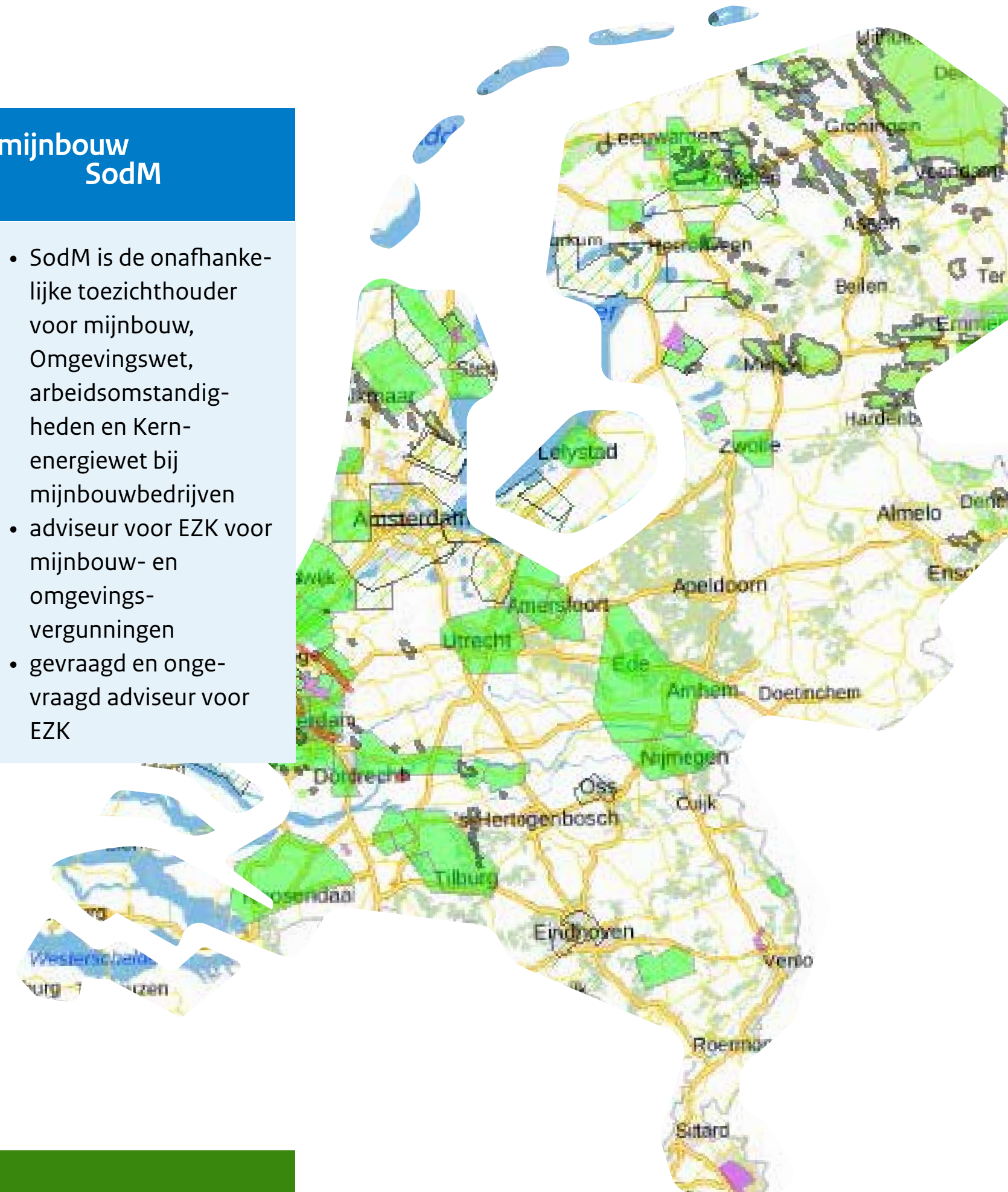
SodM: Kijk op sodm.nl/contact bel op werkdagen naar 070 379 8400 of mail naar overheidsvragen@sodm.nl

EZK	Rolverdeling mijnbouw SodM
<ul style="list-style-type: none"> • EZK is verantwoordelijk voor mijnbouwbeleid • EZK is het bevoegd gezag voor mijnbouwactiviteiten op grond van de Mijnbouwwet en Omgevingswet*	<ul style="list-style-type: none"> • SodM is de onafhankelijke toezichthouder voor mijnbouw, Omgevingswet, arbeidsomstandigheden en Kernenergiewet bij mijnbouwbedrijven • adviseur voor EZK voor mijnbouw- en omgevingsvergunningen • gevraagd en ongevraagd adviseur voor EZK

* = voor geothermie kan ook de gemeente bevoegd gezag zijn voor vergunningverlening en toezicht. Neem hiervoor contact op met SodM of EZK.

Legenda:

De kaart geeft enkele mijnbouwactiviteiten in Nederland weer. Zie nlog.nl voor een volledig overzicht.

In heel Nederland

- Mijnbouw vindt plaats op land en op zee
- Het gaat om winning van gas, olie, zout, geothermie (aardwarmte), grootschalige ondergrondse opslag (gas en CO₂).
- Provincies zijn bevoegd gezag voor bodemenergie tot 500 meter diepte. EZK en SodM zijn bevoegd gezag vanaf 500 meter en dieper.
- Meer weten over mijnbouw: raadpleeg de branchedocumenten die **hier** te vinden zijn of kijk op www.sodm.nl/sectoren.

Meer informatie over dit onderwerp?

➔ [Klik dan hier](#)

Taken ministerie van Economische Zaken en Klimaat onder de Omgevingswet

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) regelt onder andere de mijnbouwactiviteiten.

Taken van de minister van EZK

De minister van EZK behandelt aanvragen en meldingen voor mijnbouwactiviteiten. Het gaat om vergunningen voor het opsporen en winnen van olie, gas en zout op land en zee, het opslaan van CO₂ of vergunningen voor het winnen van aardwarmte in de diepe ondergrond. Dit is dieper dan 500 meter.

Minister van EZK als bevoegd gezag

De minister van EZK is in veel gevallen het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning voor mijnbouwactiviteiten. De minister van EZK is in ieder geval het bevoegd gezag als de aanvraag bestaat uit 1 of meer van de volgende activiteiten (Omgevingsbesluit, artikel 4.10):

- de milieubelastende activiteiten 'het aanleggen en het exploiteren van een mijnbouwwerk' (artikel 3.320, Besluit activiteiten leefomgeving), met uitzondering van het aanleggen of het exploiteren van een mijnbouwwerk voor het opsporen of winnen van aardwarmte
- een mijnbouwlocatieactiviteit
- een beperkingengebiedactiviteit voor een mijnbouwinstallatie in een waterstaatswerk

De minister van EZK kan ook het bevoegd gezag zijn voor de omgevingsvergunning voor het aanleggen of het exploiteren van een mijnbouwwerk voor het opsporen of winnen van aardwarmte. Dat kan echter ook de gemeente of (bij uitzondering) de provincie zijn. De exacte regels voor de aanwijzing van de minister van EZK als bevoegd gezag staan in de artikelen 4.10, 4.14, lid 4 en 4.15, lid 2 en 5 van het Omgevingsbesluit.

De minister van EZK is ook het bevoegd gezag voor vergunningen die onder de Mijnbouwwet worden afgegeven.

Minister van EZK als adviseur

Is de gemeente of provincie het bevoegd gezag voor een omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit 'het aanleggen of exploiteren van een mijnbouwwerk voor het opsporen of winnen van aardwarmte' (Bal, artikel 3.321, lid 1)? Dan is de minister van EZK adviseur voor de aanvraag. De minister van EZK moet dan ook instemmen met de voorgenomen beslissing op de aanvraag van een omgevingsvergunning (Omgevingsbesluit, artikel 4.29, lid 1).

Staatstoezicht op de Mijnen

Het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) is de onafhankelijke toezichthouder voor de mijnbouwactiviteiten. Daaronder vallen alle activiteiten op de Noordzee (inclusief windparken) en mijnbouwactiviteiten op land. SodM houdt ook toezicht op de regionale netbeheerders en op de particuliere eigenaren van kleine gasnetten. SodM voert ook toezicht uit bij mijnbouwbedrijven op de naleving van de regels over de fysieke leefomgeving, arbeidsomstandigheden en stralingsbescherming.

Naast toezichthouder is SodM de wettelijke adviseur voor aanvragen voor mijnbouwactiviteiten. Ook heeft SodM vanuit de mijnbouwregelgeving taken voor het verlenen van vergunningen. De belangrijkste zijn het verlenen van vergunningen voor seismisch onderzoek, het toepassen van beveiligingen bij putwerkzaamheden en het beoordelen van werkprogramma's voor boringen en andere putwerkzaamheden.

Betrokkenheid gewenst bij voorbereiding van instrumenten

Het ministerie van EZK wil betrokken worden bij:

- voorbereiding van instrumenten waarin mijnbouwactiviteiten een rol spelen
- besluitvorming over activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor mijnbouwactiviteiten

ProRail: Verbindt, Verbetert, Verduurzaamt

Binnen beperkingengebied van het hoofdspoor

ProRail verleent namens de minister van IenW vergunningen en/of advies met instemming bij activiteiten beperkingengebied hoofdspoor:

- Stuur de (concept)aanvraag in via de samenwerkingsfunctionaliteit en geef uw contactgegevens door.
- ProRail zorgt dat vergunningverleners onderling contact opnemen.
- De meeste eenvoudige aanvragen zullen eenvoudig afgehandeld worden.

Buiten beperkingengebied van het hoofdspoor

- Informeer ProRail over alle activiteiten die in potentie een effect kunnen hebben op de hoofdspoorweginfrastructuur.
- Denk aan het uitvoeren van grondwateronttrekkingen of hoogbouw met heikwerkzaamheden en het gebruik van kranen.

Groot initiatief in de buurt van het hoofdspoor?
Betrekt ons vroegtijdig!

Contact

Via: <https://www.prorail.nl/samenwerken/vergunningen-aanvragen>

Meer informatie over dit onderwerp?

→ [Klik dan hier](#)

ProRail – verschillende rollen

ProRail als bevoegd gezag (binnen het beperkingengebied)

Het gaat hier om aanvragen voor activiteiten binnen het beperkingengebied van het hoofdspoor. ProRail (als gemandateerde vergunningverlener) is voor eenvoudige aanvragen bevoegd gezag. Voor meervoudige aanvragen zal ProRail advies met instemming verlenen.

ProRail als belanghebbende (buiten het beperkingengebied)

Hier gaat het om grote projecten die ondanks dat die uitgevoerd worden buiten het beperkingengebied, effect kunnen hebben op de staat en werking van het hoofdspoor. ProRail kan hierover advies verlenen, en wordt graag bij deze projecten betrokken als belanghebbende.

ProRail als initiatiefnemer

ProRail vraagt vergunningen aan voor werkzaamheden die zij uitvoert in haar rol van spoorwegbeheerder/initiatiefnemer.

Het beperkingengebied

Een beperkingengebied is een gebied waarbinnen beperkende regels gelden. Het beperkingengebied voor ProRail is onderverdeeld in de volgende afstanden:

- 11 meter bij een hoofdspoorweg op maaiveldniveau, gemeten vanaf hart spoor;
- 6 meter bij een hoofdspoorweg in ingraving, gemeten uit de bovenzijde van de ingraving;
- 6 meter bij een hoofdspoorweg in ophoging, gemeten uit de teen van het talud;
- 30 meter bij een hoofdspoorweg in een tunnel, gemeten vanaf de buitenste wand van de tunnel;
- 30 meter bij een hoofdspoorweg op een brug of viaduct, gemeten vanaf de buitenste rand van de constructie.

In hoofdstuk 9 van het Bal wordt bepaald in welke gevallen de activiteit binnen het beperkingengebied vergunningplichtig of meldingsplichtig is.

ProRail Bevoegd Gezag binnen het beperkingengebied

ProRail is bevoegd gezag voor beperkingengebiedactiviteiten hoofdspoorwegen.

ProRail wil in ieder geval aansluiten bij het vooroverleg als het gaat om de volgende activiteiten:

- het uitvoeren van hoogbouw (zowel dicht bij het spoor als in de buurt van een spoortunnel)
- wanneer er grondwateronttrekkingen en heiwerkzaamheden worden uitgevoerd;
- wanneer er gebruik wordt van kranen in de buurt van het hoofdspoor;

Leges

In hoofdstuk 14 van de Omgevingsregeling vind je de financiële bepalingen met betrekking tot leges. Zijn wij adviseur met instemming? Wij versturen de legesbrief en de factuur voor het Bevoegd gezag op tijd.

ProRail als belanghebbende

Buiten het beperkingengebied:

- het uitvoeren van grondwateronttrekkingen;
- het bouwen van hoogbouw en het uitvoeren van heiwerkzaamheden;
- het gebruik maken van kranen.

Bovenstaande werkzaamheden kunnen ook invloed hebben op het hoofdspoor ondanks het feit dat de werkzaamheden buiten het beperkingengebied van ProRail uitgevoerd worden. ProRail wil ook in dat geval tijdig worden ingelicht.

Zo kom je met ons in contact

Regio's bij ProRail

Regio Noord
Regio Randstad Noord
Regio Randstad Zuid
Regio Zuid

Algemene vragen:

<https://www.prorail.nl/samenwerken/vergunningen-aanvragen>

Ruimte voor Defensie, om te beschermen wat ons dierbaar is

Ministerie van Defensie

← Overzicht

Neem voor een vergunning of advies bij activiteiten die plaatsvinden binnen een beperkingengebied tijdig contact met ons op

- Militaire luchthavens
  - Radarverstoringengebieden
- Contactpunt:
contact.vergunningen@mindef.nl

Wat doen wij als initiatiefnemer?

- Wij delen vroegtijdig relevante informatie
- Wij organiseren participatie op basis van maatwerk, proactief en transparant

Betrek ons bij visievorming en planvorming buiten de beperkingengebieden

Op het gebied van energietransitie, recreatie, wonen, windparken in de omgeving van onder andere militaire oefenterreinen, militaire schietbanen, kazernes, militaire luchthavens, militaire zeehavens en laagvlieggebieden.

Ook bij overige initiatieven die het belang van Defensie (mogelijk) raken worden wij graag vroegtijdig en bij het vooroverleg betrokken.

Contactpunt visie- en planvorming:
Rijksvastgoedbedrijf Postbus.RVB.Omgevingsmanagement@rijks-overheid.nl

Contact

Contactpunt vergunningen:
contact.vergunningen@mindef.nl

Contactpunt visie- en planvorming:
Rijksvastgoedbedrijf Postbus.RVB.Omgevingsmanagement@rijks-overheid.nl

Meer informatie over dit onderwerp?

➔ [Klik dan hier](#)

De verschillende rollen van Defensie

Defensie heeft een rol als gebruiker, beheerder en vergunningverlener.

In de fysieke leefomgeving maakt Defensie gebruik van de openbare ruimte om te varen, vliegen en oefenen.

Daarnaast is Defensie beheerder van diverse defensie terreinen zoals onder andere kazernes en oefenterreinen. Het Rijksvastgoedbedrijf ondersteunt Defensie bij deze beheertaak.

Voor activiteiten in beperkingengebieden rondom militaire luchthavens is Defensie bevoegd gezag. Wanneer in deze gebieden tegelijkertijd een vergunningaanvraag wordt gedaan voor zowel de beperkingengebiedactiviteit als andere activiteiten (zoals bijvoorbeeld een bouwactiviteit) dan heeft defensie een rol als adviseur. De gemeente is dan doorgaans het bevoegd gezag. Defensie heeft dan een advies met instemming. Voor omgevingsplanactiviteiten in radarverstoringengebieden heeft Defensie een adviesrol.

Bij deze onderwerpen willen wij betrokken worden

- Rijksplannen, projectbesluiten of programma's voor ruimtelijke invulling;
- Omgevingsverordeningen;
- Waterschapsverordeningen;
- Omgevingsvisies van gemeenten waar Defensie terreinen aanwezig zijn;
- Omgevingsplannen van gemeenten met, of grenzend aan, Defensie terreinen;
- Bij het vaststellen van omgevingswaarden.

Alle overige lokale initiatieven waarbij het belang van Defensie (mogelijk) geraakt doordat deze van invloed zijn op de bedrijfsvoering en inzet van Defensie.

Dit vinden wij belangrijk

- Initiatieven met mogelijkheden tot multifunctioneel of efficiënter gebruik van de leefomgeving zoals bijvoorbeeld de Omgevingstafels;
- Initiatieven waarbij gezamenlijk gezocht wordt naar gebiedsontwikkeling;
- Ruimtelijke programma's, zoals bijvoorbeeld energietransitie, recreatie, wonen of windmolens;
- Actief participeren en informatie delen waar mogelijk;
- Participatie als onderdeel van onze planvorming;

Zichtbaar in en betrokken bij de samenleving zijn, door oog te hebben voor onze omgeving waarbij we verantwoording afleggen voor de keuzes die we maken.

Bij deze onderwerpen moeten wij betrokken worden

- Bij initiatieven binnen beperkingengebieden rondom militaire luchthavens (hoge gebouwen en bv windmolens).
- Bij initiatieven binnen radarverstoringengebieden.

In beide situaties geldt dat wij in een vroegtijdig stadium betrokken moeten worden. Hetzij omdat wij het bevoegd gezag zijn (vergunningaanvragen die alleen betrekking hebben op een activiteit in een beperkingengebied militaire luchthavens), hetzij omdat wij een adviesrol hebben (al dan niet met instemmingsrecht).

Wij kunnen daarbij duidelijk maken welke informatie voor ons van belang is bij de vergunningaanvraag.

Een omgevingsoverleg (vooroverleg) is vaak zinnig.

Stuur de (concept)aanvraag in via de samenwerkingsfunctionaliteit en geef uw contactgegevens door. Wij nemen dan contact met u op.

Dit moet je verder over ons weten

Wij beschermen wat ons dierbaar is. Om deze grondwettelijke taak uit te voeren hebben wij ruimte in de fysieke leefomgeving nodig. Niet alleen voor de uitvoering van onze taken maar ook in de voorbereiding hierop, door te varen, vliegen en oefenen. De ruimte is schaars, wij moeten deze met elkaar delen en daarom zo efficiënt mogelijk gebruiken. Een soms lastige opgave als er verschillende belangen zijn. Wij zoeken daarom graag de samenwerking om vanuit kansen, multifunctioneel gebruik en gezamenlijke belangen te zoeken naar oplossingen.

Schoon water Droge voeten

Vlot en veilig (scheepvaart)verkeer

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

← Overzicht

Binnen beperkingengebied

Stuur de (concept)aanvraag in via de samenwerkingsfunctionaliteit en geef uw contactgegevens.

- RWS zorgt dat vergunningverleners onderling contact opnemen.

Buiten beperkingengebied

- Informeer RWS over alle activiteiten die in potentie een effect kunnen hebben op de netwerken (rijkswegen, -vaarwegen en -wateren). Denk aan plannen voor een nieuwe woonwijk of een groot winkelcentrum met als gevolg meer verkeer.
- Denk ook aan activiteiten langs de (vaar)weg die het zicht van (vaar) weggebruikers (denk ook aan schippers) kunnen hinderen.

Groot initiatief?
Betrek ons vroegtijdig!

Coördinator Vergunningen:

Algemene vragen aan RWS:
bel de landelijke informatielijn
0800-8002 of gebruik het
[contactformulier](#).

Meer informatie over
dit onderwerp?

→ [Klik dan hier](#)

RWS verschillende rollen

RWS als bevoegd gezag (binnen het beperkingengebied)
Omgevingswet maar ook scheepvaartverkeerswet en wegenverkeerswet.

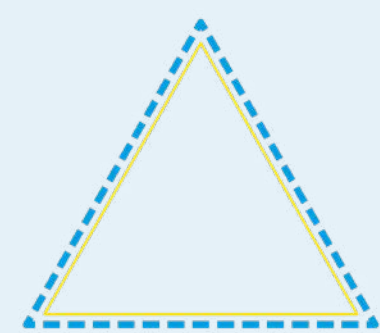
RWS als belanghebbende
Beheerder van wegen en water om de functies scheepvaart en wegverkeer te borgen, waterkwaliteit en waterveiligheid

RWS als initiatiefnemer
Realisatie werken waarvoor vergunningen van gemeenten, provincies en waterschappen nodig zijn.

RWS als gebiedspartner
Betrokkenheid bij planvorming van gemeenten, provincies en waterschappen redenerend vanuit de 'ja, mits..' gedachte

Samen Nederland vormgeven

Opgaven in samenhang bekijken vanuit het principe 'ja, mits'

Samen werkend krijgen

Met een samenhangend instrumentarium

Samen mogelijk maken

Gebundelde kracht van ketenpartners

RWS Bevoegd Gezag

Vergunningverlening
RWS is bevoegd gezag binnen het beperkingengebied van rijkswateren (waterstaatswerken in beheer bij Rijk) of rijkswegen (wegen in beheer bij Rijk). Ook bij lozingen op rijkswateren is RWS bevoegd gezag. Aanvragen kunnen rechtstreeks als enkelvoudige aanvraag worden afgehandeld door RWS maar ook als meervoudige aanvraag samen met gemeenten, provincies en waterschappen. Hiervoor wil Rijkswaterstaat graag samenwerkingsafspraken maken.

Rijkswaterstaat heft leges voor de afhandeling van aanvragen. Bij meervoudige aanvragen worden deze leges als kosten verrekend met het betreffende bevoegd gezag.

Wateractiviteiten

Bij wateractiviteiten binnen een beperkingengebied worden meervoudige aanvragen afgehandeld in samenloop met Waterschappen waarbij het Waterschap het bevoegd gezag is en RWS advies met instemming heeft.

Rijkswegen

Voor activiteiten binnen het beperkingengebied rijkswegen worden meervoudige aanvragen afgehandeld in samenloop met de betreffende gemeente. De gemeente is bevoegd gezag en RWS heeft advies met instemming.

Toezicht en handhaving

Rijkswaterstaat is handhavend bevoegd gezag binnen een beperkingengebied. Dit betekent dat toezicht en handhaving samen met partners vorm gegeven moet worden. Rijkswaterstaat wil hiervoor graag samenwerkingsafspraken maken.

Het Beperkingengebied

Een beperkingengebied is een gebied waarbinnen beperkende regels gelden. Voor ons areaal gaat het dan om regels voor activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de instandhouding, het functioneren, en het beheer en onderhoud van oppervlaktewateren, keringen, vaarwegen en wegen van RWS. Deze gebieden zijn vastgelegd op een digitale, interactieve kaart die openbaar toegankelijk is via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (regels op de kaart/gebiedsinfo).

RWS als belanghebbende*

Samen mogelijk maken
Buiten het beperkingengebied willen we graag bij gebiedsontwikkelingen betrokken zijn. Als het gaat om onze eigen bevoegdheden willen we betrokken worden bij alle activiteiten in de nabijheid van weg, vaarweg of watersysteem die een effect kunnen hebben op het functioneren ervan.

Denk aan bijvoorbeeld:

- Activiteiten rond rijkswegen die leiden tot een toename van verkeer zoals een nieuwe woonwijk of winkelcentrum of die invloed hebben op de verkeersveiligheid zoals een reclamezuil.
- Invloed op de scheepvaartverkeersveiligheid door activiteiten langs vaarwegen (rivieren, kanalen) die zichtlijnen kunnen belemmeren zoals hoogbouw of het berichtenverkeer kunnen beïnvloeden zoals technische installatie als zonnepanelen.
- Initiatieven op verzorgingsplaatsen (tankstations) langs rijkswegen. .

*Voor iets meer duiding, zie bijlage

Zo kom je met ons in contact

Regio's bij RWS:

Regio's:

Noord-Nederland NN:

vergunningenrwsnn@rws.nl

Oost-Nederland ON: on-vergunningen@rws.nl

Midden-Nederland MN:

mn-vergunningen@rws.nl

West-Nederland Noord:

intakevergunningen@rws.nl

West-Nederland zuid WNZ:

vergunningen.wnz@rws.nl

Zee en Delta ZD: zd-vergunningen@rws.nl

Zuid-Nederland: zn-vergunningen@rws.nl

Bijlage cheatsheets – RWS als belanghebbende

RWS kan ook buiten het beperkingengebied belanghebbende zijn. Dit betreft o.a. de volgende gevallen:

Thema	Toespitsing & toelichting
<p><i>De activiteit beïnvloedt de hoeveelheid vaarverkeer dat de hoofdvaarweg opvaart of kruist</i></p>	<p>De activiteit betreft de realisatie of wijziging van vaarwegen, havens, overslagfaciliteiten, scheepswerven, botenopslag, watersportvoorzieningen, bedrijvigheid met veel af/aanvoer over water, ect</p>
<p>Grondwaterstanden</p> <p><i>De activiteit beïnvloedt de grondwaterstanden hetgeen doorwerkt tot bij hoofdwegen en hoofdvaarwegen</i></p>	<p>De activiteit betreft grondwaterwinning, bemalingen, wijzigingen van het waterpeil, etc</p>
<p>Luchtkwaliteit</p> <p><i>De activiteit kent wettelijke bescherming vanwege gevoeligheid (slechts relevant tot 300m vanaf de rijksweg).</i></p>	<p>Binnen 300 meter van een rijksweg</p>
<p><i>De activiteit beïnvloedt verkeersstromen op provinciale of gemeentelijke wegen hetgeen via aansluitingen extra file kan veroorzaken op hoofdwegen</i></p> <p><i>De activiteit wijzigt de doorstroming op wegen die als U-route of omleiding gelden in het geval van stremmingen op hoofdwegen</i></p>	<p>De activiteit genereert veel verkeer. Dit betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grote woningbouwlocaties • 5000 m2+ kantoren • 10.000 m2+ detailhandel, • Onderwijsinstellingen 1000+ leerlingen • Toeristisch/recr voorzieningen 100.000+ bezoekers/jaar • Ziekenhuizen 250+ bedden <p>Óf</p> <p>De activiteit vindt plaats aan een weg nabij een afrit van een hoofdweg en kan de afstroom daarvan remmen. Denk aan inritten, parkeerplaatsen, kruisingen, snelheidsremmers, verkeersregelingen, etc.</p> <p>Óf</p> <p>De activiteit wijzigt wegen die onderdeel zijn van een U-route of een omleidingsroute. Denk aan downgrading, snelheidsremmers of rotondes die te krap zijn voor vrachtwagens</p>
<p>Invloed op waterkwaliteit van rijkswater</p>	<p>De activiteit zal afwateren of lozen op rijkswater. Denk ook aan wijzigingen aan rioolstelsels</p>
<p>Vastgoed</p>	<p>Het kadastraal eigendom ter plaatse van de activiteit is van de Staat - Ministerie van IenW</p>
<p>Overige RWS-belangen</p>	<p>De activiteit heeft naar het oordeel van de gemeente overige raakvlakken met RWS</p>

Natura2000 gebieden voor onze toekomst

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

← Overzicht

Natura 2000- activiteit Bevoegd gezag

Bent u:

- Bewindspersoon bij het Rijk?
- Gedeputeerde Staten?
- Dagelijks bestuur Waterschap?
- Anders?

Kijk in Hoofdstuk 4
Omgevingsbesluit

Activiteiten in of in de buurt van een Natura 2000-gebied?

Kijk op Natura2000.nl voor overzicht
Aanwijzingsbesluiten

Enkelvoudige of meervoudige aanvraag?

- Advies met instemming?
- Participatie?
- Vooroverleg met initiatiefnemer?
- Samenwerking bevoegd gezagen?

Is aan specifieke zorgplicht voldaan? -> BAL art 11.6

Wel of geen vergunning nodig?

- Art 5.1 Omgevingswet
- Omgevingsplan
- Omgevings-verordening
- Beheerplan
- Passende beoordeling
- DSO Vergunningcheck
- DSO Aanvragen

Contact

Ministerie van LNV
Postbus 20401
2594AC Den Haag
070-3798911
Team Natuurvergunningen
wetnatuurbescherming@minlnv.nl

Meer informatie over
dit onderwerp?

➔ [Klik dan hier](#)

LNV als vergunningsverlener

Het Ministerie van Landbouw, natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is onder meer belast met de wetgeving op het gebied van natuur. Daarnaast is de Minister van LNV voor een aantal categorieën van activiteiten het bevoegd gezag voor de aanvraag van een Omgevingsvergunning voor Natura-2000 activiteit.

Let op: als het gaat om bepaalde activiteiten met betrekking tot een flora en fauna activiteit waarvoor de Minister van LNV bevoegd gezag is dan moet de aanvraag worden gedaan bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO).

Bij deze onderwerpen willen wij betrokken worden

LNV staat uitdrukkelijk open voor vooroverleg met Initiatiefnemer en andere bevoegd gezagen waarbij zowel de te volgen procedure als de (voorlopige) natuureffecten kunnen worden besproken

Dit vinden wij belangrijk

Klantbeloftes (zowel voor onze klanten als de regio's, gemeentes, provincies en waterschappen): U kunt altijd in contact komen met de juiste persoon Meedenken over enkelvoudige of meervoudige aanvragen

- Wij helpen u verder (en we helpen u keuzes maken)
  - Meedenken over enkelvoudige of meervoudige aanvragen
  - Advisering bij bevoegdheidsvraagstukken
  - Adviseren over volledigheid van de aanvraag.
  - Deelnemen aan vooroverleg indien LNV mede-bevoegd is.
- Goed gemotiveerde en tijdige besluiten en duidelijke planning

Bij deze onderwerpen moeten wij betrokken worden

Voor een natuur activiteit van nationaal belang als bedoeld in artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit is Onze Minister van LNV het bevoegd gezag ten aanzien van:

- omgevingsvergunningen voor Natura2000 activiteiten en Flora en fauna activiteiten
- meervoudige aanvragen voor uitsluitend natuuraspecten.
- Voor activiteiten waarvoor LNV geen bevoegd gezag is, vindt de behandeling van de aanvraag plaats door GS van de provincie waar de activiteit (voor het grootste deel) plaatsvindt.

Belangrijk voor ons allemaal! Een gezonde leefomgeving van mens en dier, met bevordering van de biodiversiteit en waterkwaliteit

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
*Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit*

← Overzicht

Toezicht en handhaving plantgezondheid, een gezonde bodem en de natuur:

Mest

Emissiearme toepassing van mest, gezonde bodem en natuur en het toepassen van vanggewassen en de regels voor herinzaai van graslanden.

Natuur

Flora- en fauna-activiteiten en handelingen met beschermde en invasieve planten en dieren en de houtverordening.

Gewasbescherming

Emissiearme toepassing van gewasbeschermingsmiddelen.

Initiatief met mogelijke betrokkenheid NVWA?

Betrek ons zo vroeg mogelijk.

Foto: RCE, fotograaf Siebe Swart

Contact

KCC NVWA bereikbaar via 0900-03 88 of
nvw.nl/contact